

Sygn. akt: II AKa 87/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Barbara Suchowska (spr.)
Sędziowie	SSA Mirosław Ziaja SSO del. Adam Chmielnicki
Protokolant	Agnieszka Przewoźnik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Bielsku- Białej Romana Bebaka

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2019 r. sprawy

skazanego **A. B.**

s. A. i S., ur. (...) K. (Ukraina)

- o wydanie wyroku łącznego -

na skutek apelacji obrońcy skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku - Białej z dnia 19 grudnia 2018 roku

sygn. akt III K 152/18

1. uchyła zaskarżony wyrok i na podstawie art. 439§1 pkt 8 kpk postępowanie w sprawie umarza;
2. zasądza od Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej) na rzecz adwokata S. S. – Kancelaria Adwokacka w K. kwotę 147, 60 zł (sto czterdzieści siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) złotych, w tym 23 % VAT, tytułem obrony z urzędu udzielonej skazanemu w postępowaniu odwoławczym;
3. kosztami sądowymi w sprawie obciąża Skarb Państwa.

SSO del. Adam Chmielnicki SSA Barbara Suchowska SSA Mirosław Ziaja

II AKa 87/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 19 grudnia 2018 roku Sąd Okręgowy w Bielsku- Białej połączył skazanemu A. B. kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami:

- wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 2 czerwca 2014 r. sygn. akt V K 48/14 w wymiarze 15 lat pozbawienia wolności;

- wyrokiem Sadu Okręgowego w Bielsku – Białej z dnia 29 kwietnia 2015 r. sygn. akt III K 11/14, zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 listopada 2015 r. sygn. akt II AKa 415/15, w wymiarze 15 lat pozbawienia wolności;

I orzekł karę łączną 25 lat pozbawienia wolności.

Na jej poczet zaliczył okresy rzeczywistego pozbawienia wolności oraz kary dotąd odbytej w podlegających łączeniu sprawach.

Zwolnił skazanego od kosztów sądowych.

Wyrok powyższy zaskarżył obrońca skazanego w części dotyczącej wymiaru orzeczonej kary łącznej zarzucając:

1. Rażąca niewspółmierność kary łącznej pozbawienia wolności poprzez jej orzeczenie w maksymalnie dopuszczalnym wymiarze 25 lat pozbawienia wolności, przy jednoczesnym niedostatecznym uwzględnieniu okoliczności, które powinny przemawiać za wymierzeniem kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji lub niższym niż orzeczona, tj. postawy i zachowania skazanego w Zakładzie Karnym, jego wieku i stanu zdrowia, zbieżności przedmiotowej przypisanych skazanemu czynów, tego, iż ostatni czyn popełniony był dnia 22 lutego 2013 r. i od tej daty skazany nie popełnił żadnego przestępstwa, które to okoliczności łącznie pozwalają wysnuć wniosek o prawidłowym przebiegu resocjalizacji skazanego, a tym samym istnieniu podstaw do wymierzenia kary z zastosowaniem pełnej absorpcji;

2. Naruszenie art. 6 kpk w zw. z art. 573 kpk w zw. z art. 451 kpk poprzez niedoprowadzenie skazanego na termin rozprawy w sprawie wydania wyroku łącznego, mimo złożenia przez niego wniosku w tym zakresie, z powołaniem się na obecność ustanowionego w sprawie obrońcy z urzędu, mimo iż przedmiotem rozpoznania w sprawie miały być nie tylko kwestie natury prawnej, ale też natury faktycznej, które to ustalenia wymagały szczegółowej analizy postawy skazanego wobec przypisanych mu przestępstw, przyczyn takiej postawy, sytuacji życiowej i zdrowotnej, stopnia resocjalizacji, które to okoliczności wymagały, w ocenie skazanego, jego osobistego uczestnictwa w rozprawie i umożliwienia wypowiedzenia się co do powołanych okoliczności, które to naruszenie mogło mieć wpływ na treść ustaleń odnośnie tego jaka kara osiągnie wobec skazanego cele prewencyjne i zapobiegawcze a tym samym na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Podnosząc te zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez obniżenie wymiaru kary łącznej do 15 lat pozbawienia wolności, ewentualnie orzeczenie kary 20 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje;

W wyniku zbadania sprawy sąd odwoławczy uznał za konieczne uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w niniejszej sprawie na podstawie art. 439§ 1 pkt 8 kpk, wobec zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, określonej w art. 17 § 1 pkt 7 kpk.

Negatywna przesłanka procesowa w postaci res iudicata może występować nie tylko przy orzekaniu w przedmiocie odpowiedzialności karnej za popełniony czyn ale także przy wydaniu wyroku łącznego.

Zaznaczyć też należy że ta sama przeszkoda procesowa dotyczy prawomocnego umorzenia postępowania o wyrok łączny, z powodu braku warunków do jego wydania, w zakresie w jakim miałyby w następnym postępowaniu dojść ponownie do rozstrzygnięcia tego, czy te same skazania spełniają warunki do wydania wyroku łącznego.

Pogląd taki dominuje zarówno w orzecznictwie jak i w doktrynie i wydawało się, że nie budzi on wątpliwości czy też istotnych kontrowersji.

Tymczasem w sprawie niniejszej, sąd I instancji, mając pełną wiedzę na temat wydanego przez Sąd Okręgowy w Bielsku – Białej postanowienia z dnia 6 października 2016 r. sygn. akt III K 81/16 wobec skazanego A. B., w przedmiocie wyroku łącznego, obejmującego te same skazania, zmienionego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3 listopada 2016 r. sygn. akt II AKz 558/16, mocą którego postępowanie to zostało prawomocnie umorzone, po raz kolejny podjął czynności w oparciu o przepisy rozdziału 60 Kpk i orzekł wobec skazanego karę łączną.

Ocena prawna, jaką w zaistniałej sytuacji procesowej sąd ten w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku zaprezentował, jako wadliwa, nie mogła zostać zaaprobowana.

Uchwała Sadu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r. sygn. I KZP 11/17, oraz przedstawiona w niej wykładnia przepisu art. 85§3 kk, do której Sąd Okręgowy się odwołał, nie stanowi podstawy do takiego pozanormatywnego naruszenia powagi rzeczy osądzonej, jak uczyniono to w niniejsze sprawie.

Wydanie nowego wyroku łącznego uregulowane zostało w przepisie art. 575 kpk, gdzie określone zostały wyraźnie przesłanki, których spełnienie uprawnia do ponownego orzekania w tym zakresie.

W przypadku prawomocnego stwierdzenia braku podstaw do wydania wyroku łącznego obowiązują te same reguły i tylko pojawienie się nowych okoliczności, do których nie zalicza się jednak zmiany wykładni obowiązujących przepisów, może stwarzać podstawy do wydania kolejnego orzeczenia w tym przedmiocie.

W niniejszej sprawie taki stan nie zaistniał. Przyjęcie przez sąd I instancji innej interpretacji normy z art. 85§3 kk i uznanie, odmiennie niż sąd uprzednio rozpoznający sprawę, że w przypadku skazanego A. B. nie zachodzi negatywna przesłanka w przepisie tym określona, niezależnie od tego czy zaprezentowane stanowisko jest słuszne czy też nie, nie uprawniało do ponownego merytorycznego rozstrzygnięcia w przedmiocie złożonego wniosku o wydanie wyroku łącznego. Wzruszenie prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania jakie zapadło w 2016 r. możliwe jest wyłącznie w trybie nadzwyczajnych środków zaskarżenia.

Z tych też względów zaskarżony wyrok musiał ulec uchyleniu niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, zaś postępowanie w przedmiocie wyroku łącznego podlegało umorzeniu.

Kosztami postępowania w sprawie obciążono Skarb Państwa.

SSO del. Adam Chmielnicki SSA Barbara Suchowska SSA Mirosław Ziaja